

Utkast program KnoK Aragon – Spania, 20.05 – 31.05 2017

Merk at programmet kan endres/tilpasses grunnet vær, ønsker fra deltakere, tilgjengelighet osv. Utkastet inneholder planlagte hovedpunkter i programmet.

Da vi overnatter flere netter på hvert sted har deltakerne også mulighet til å gjennomføre individuelle program.

Dag 1 Lørdag 20 mai

Oslo/øvrige steder – Barcelona – Zaragoza – Fuendetodos

Morgenfly til Barcelona. Tog fra flyplassen til sentrumsstasjonen *Barcelona Sants*. Herfra med ordinært tog eller høyhastighetstog AVE til *Zaragoza* (314 km/1,5 t – avgang kl. 15/16). Uttak av leiebiler og derfra til landsbyen *Fuendetodos* (180 innbyggere), ca. 40 min. kjøring sør for Zaragoza og med kort vei til de sentrale delene av steppene i Aragon. Innkvartering for 3 netter på [Casa Rural El Rincón del Mielerero](#) og på [Hotel Capricho de Goya](#).

<http://www.actiweb.es/elrincondelmielero/>

<http://www.hotelruralcaprichodegoya.com/english/>

Dag 2 Søndag 21. mai Comarca Campo de Belchite

Comarca er en sammenslutning av flere kommuner i en administrativ enhet. Spanske kommuner kan være små og med få innbyggere.

Tidlig avreise for soloppgang (ca. 06.30) i steppeområdet *El Planerón*. Et fuglereservat etablert av Spansk Ornitologisk Forening (SEO) i 1992, og et av de mest kjente steppeområdene i Spania. Vi speider etter nattlerke, sandhøns, triel, flekkdverglerke, middelhavssteinskvett, rovfugler m.fl. Frokost i felt. Vi ser også på steppens karakteristiske vegetasjon og insektliv.

Lunsj i Fuendetodos, med påfølgende siesta.

Kveld. Besøk til området *Embalse de las Torcas* (embalse = kunstig innsjø/demning), der vi bl.a. spaner etter haukørn. Ivan inviterer til grillkveld i Fuendetodos med typiske retter fra Aragon, der spesialitetene er lammekjøtt og ulike pølser.

Dag 3 Mandag 22. mai Comarca Campo de Belchite

Ny tidlig avreise til El Planerón, og nye muligheter for steppens arter. Sovemorgen om noen ønsker det.

Formiddag + lunsj: Omvisning med guide i gamlebyen i *Belchite*, som har stått urørt siden kampene under den spanske borgerkrigen. «The battle of Belchite» referer til kamper som fant sted mellom 24. august og 7. september 1937. Republikanerne prøvde å gjenerobre landsbyen fra fascistene, og det var store tap på begge sider. En rekke av de frivillige til de republikanske styrkene fra Norge og andre Skandinaviske land falt under disse kampene, samt under øvrige kamper i Aragon. Som en del av propagandakrigen fra Franco ble byen nektet gjenoppbygd, som et bevis på hva «de røde» kunne gjøre av ødeleggelser.

I mai 2016 hadde vi hekkende svartsteinskvett i ruinene!

Ettermiddag: Fuendetodos er mest kjent som fødebyen til den spanske maleren *Francisco Goya*, og tusenvis av turister valfarter hit for å se huset han ble født i, samt byens Goya-museum. Vi avlegger også en visitt. Her fra Wikipedia:

Francisco José de Goya y Lucientes (født 30. mars 1746, død 16. april 1828), av mange kalt «den moderne kunstens far», var en spansk maler og grafiker. Han var mesteparten av livet tilknyttet hoffet i Madrid, og arbeidet for kongene Karl IV og Ferdinand VII.

Goya var en fremragende portrettmaler i tradisjonen fra Velázquez og Rembrandt, og han hadde stor påvirkning på senere kunstnere som Édouard Manet. Goyas arbeider er preget av en personlig stil og en sterk sosial samvittighet. Han produserte historiske og samfunnsdokumentariske komposisjoner, og karikaturer av hverdagsliv og eventyrscener.

Blant hans sterkeste og mest kjente arbeider er en serie bilder som fremstiller krigens grusomhet og lidelser. Mens andre kunstnere foretrakk å arbeide i sine atelier først og fremst, var Goya mer opptatt av å gå ut på gatene og landeveien for å finne folkesjelen, og følge med i samtiden. Goya var ikke politisk korrekt, og fikk mange fiender – både politisk og personlig – for sin oppriktighet og evnen til å se under overflaten.

*Goya ble gradvis døvt fra 1792. Mot slutten av livet levde han en innesluttet tilværelse, og produserte skremmende og gåtefulle bilder som omhandlet galskap og tilværelsens skyggesider. Hans malerier fra denne perioden kalles *Pinturas negras* og sies å foregripe den senere ekspresjonistiske kunsten.*

NB! Deler av kulturprogrammet må kanskje gjennomføres på søndag, grunnet stengte museer på mandager.

Dag 4 Tirsdag 23. mai   Fuendetodos – Castillo de Montearagon – Mallos de Riglos – Valle del Hecho/Pyreneene

Tidlig avreise og med Pyreneene som dagens mål. Vi tar motorveien fra Zaragoza til Huesca, der vi svinger av Ø for å besøke *Castillo de Montearagon*. Slottet/festningen sto ferdig oppført i 1085, og ble erklært som nasjonalmonument i 1931. Vi er nesten aleine her og bruker tiden til på lete etter svartsteinskvett blant bygningene, spennende sangere på vei opp og planter og insekter i skråningene. Er det tiden for det tar vi feltlunsj her.

Vi vender kursen NV og tar en stopp ved *Riglos* for å se på de helt spesielle geologiske formasjonene «Los Mallos».

Vi fortsetter inn i *Hechodalen*, - passerer landsbyene Hecho og Siresa - og finner målet for dagen, og vårt bosted for de 4 neste nettene, på *Hotel de Montaña Usón*. Hotellet ligger 1000 moh., 7 km N for landsbyen Hecho. Vertskapet Lucia og Imanol tar imot oss. De er opprinnelig baskere og kommer fra San Sebastian. De er begge fjellguider, og kjenner alle vandreruter i området. Middag på Usón. Hotellet har eget minibryggeri, med 5 sorter øl.

Link hotel: www.hoteluson.com Sjekk bl.a. det ene forsidebildet fra «*Parque Natural de los valles occidentales*», nær hotellet, og som vi vil besøke en av de påfølgende dagene.

Dag 5, 6 og 7. onsdag, torsdag og fredag 24. - 26. mai   Hecho og Ansó, med besøk i dalganger og fjell.

Vi bruker de 3 neste hele dagene med utgangspunkt fra Hecho til å besøke dalene Hecho og Ansó, også med besøk opp i høyfjellet.

Ansó (500 innbyggere) er en særst godt bevart og vakker pyreneisk landsbyer. Dalen har også spesielle botaniske kvaliteter.

Hecho – med Gabardito der vi ser spesielt etter murkryper, og i dalen Valle Occidentales med mulighet for vandring i et storslått landskap.

Vi speider etter lammegribb, åtselgribb, kongeørn, dvergørn, vannpiplerke, alpejernspurv, steintrost, ringtrost, murkryper, alpekråke, alpekaie, sitronirisk m.fl. Vi finner også enger med blomstrende orkideer.

Lengre fjellvandring bør det også være mulighet til, for de som ønsker det.

Frokost og middager på Hotel Usón. Lunsjer i felt. Kanskje tar vi én middag også på en restaurant i Hecho.

Dag 8 Lørdag 27. mai   Hecho – Jaca – Fiscal - Ainsa - Revilla

Vi forlater Hechodalen med Revilla som dagens mål. Vi passerer først *Jaca*. I *Sabiñánigo* kan vi velge (ved pent vær?) og ta N mot Biescas, herfra over Puerto de Cotefablo – i vakkert landskap - til neste dalgang og landsbyen Broto, og videre SØ til landsbyen *Ainsa*.

Alternativt direkte Hecho – Ainsa, ca. 115 km. I Ainsa blir det stopp for en kort byvandring. På ettermiddagen legger vi i vei N fra Ainsa, og ender opp på den biologiske stasjonen i *Revilla - Estación Biológica Monte Perdido* -, beliggende 1200 moh. og der vi finner hus for de neste 3 nettene. Her blir vi definitivt våre egne «herrer», da Revilla i 2016 har én innbygger! Innkvartering i flersengsrom. Middag for kvelden og frokost for neste dag kjøpes inn. Stasjonen driftes av organisasjonen for bevaring av lammegribb, «Foundation for the Conservation of the Bearded Vulture», og er etablert i et restaurert hus fra 1600 tallet, med typisk pyreneisk arkitektur. Huset har en rekke fasiliteter, og vi er heldige som får innpass her. En egen folder om stasjonen er lagt ut på hjemmesida www.naturogkultur.no
Link til FCQ: www.quebrantahuesos.org

Dag 9 og 10. Søndag 28. og mandag 29. mai. Revilla – fjellområdet Petramula

Revilla ligger i området med den tetteste bestanden av lammegribb i Spania. Landet innehar ca. 80% av den europeiske bestanden, og i Pyreneene nevnes nå totalt 135 par. Fugler herfra har også blitt satt ut Alpene (der det i 2016 ble registrert 43 par), og i Spania i Picos de Europa og i Andalucía.

Én dag i nærområdet Revilla – Lamiana – Escalona – Ainsa.

Én dag med utflukt til høyfjellet og området Petramula. Heldags vandring i vakkert landskap med rike muligheter for fugl, planter og sommerfugler. Vi kommer opp i ca. 2300 moh. Frokoster i Revilla, middag 2 kvelder på *restaurant Montaña i nærliggende Lamiana*. (Bedre grillkjøtt får man knapt!!) og lunsj i felt.

Dag 11 Tirsdag 30. mai. Pyreneene - Zaragoza

Etter en lang frokost, rydding, - eventuelt en tur i nærområdet - så sier vi takk for oss i Pyreneene og legger kursen mot lavlandet. Kort stopp i Ainsa, før transportetappe til Zaragoza. Tidlig ettermiddag sjekker vi inn på overnattingssted sentralt i den gamle bydelen, før bilene leveres. Vandring i gamlebyen i Aragons hovedstad (ca. 670 000 innbyggere), der elva *Rio Ebro* (vi kan se en del våtmarksfugl) og katedralen *Basilica de Nuestra Senora del Pilar* er blant landemerkene. En vakker Plaza fremfor katedralen er et naturlig samlingspunkt. Kanskje vil noen også handle litt siste dagen. Vi legger opp til en tapasmiddag – *Juepintxo* – som avslutning på vår reise på *Bar Terraza 6.8 (seis punto ocho)*, sentralt i gamlebyen.

Dag 12 Onsdag 31. mai Zaragoza – Barcelona/Madrid – Skandinavia

Tidlig frokost, utsjekking fra hotellet og tog til Barcelona. Videre til flyplassen for hjemreise.

PØK versjon september 2016